

بیماری‌های اطفال شایع

واحد آموزش به بیمار بیمارستان طالقانی

پنومونی (عفونت ریه)

به التهاب بافت ریه که معمولاً در اثر عفونت ایجاد میشود پنومونی یا عفونت ریه گفته میشود

- علایم :

- تب و لرز

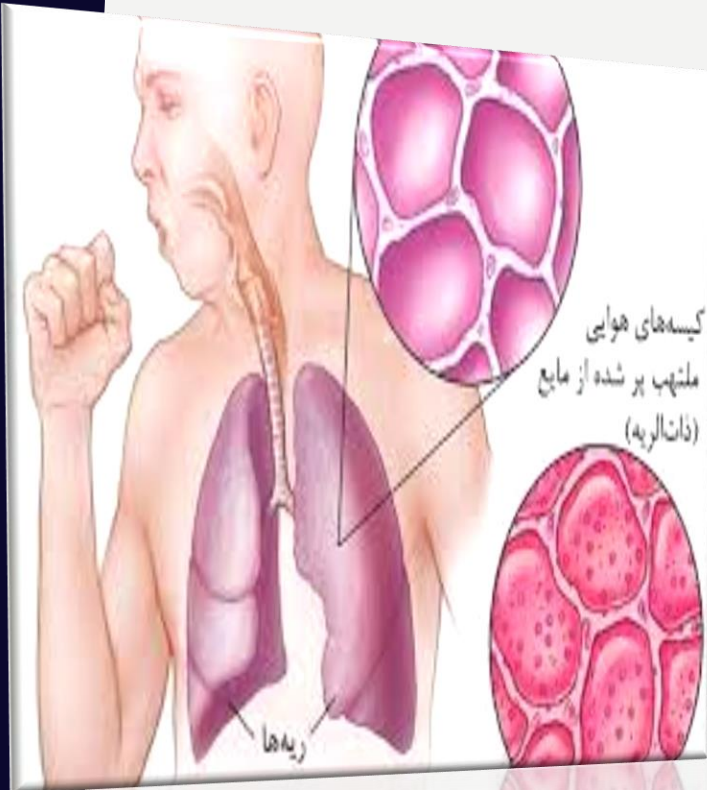
- درد قفسه سینه

- سرفه

افرادى كه مستعد ابتلا به عفونت ريوى هستند:

1. کودکان , مخصوصا آنهایی که **بیماری مزمن** دارند.
2. افراد مبتلا به بیماری قلبی, ريوى, کبدی, کلیوی, آسم, دیابت.
3. افرادی که سیگار می کشند.
4. افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند.
5. افراد مبتلا به ایدز.
6. افراد پیر و ضعیف.
7. افرادی که طحال آنها به علتی جراحی یا برداشته شده است.
8. افراد الکلی.

فعالیت در زمان ابتلا به بیماری ریوی به چه صورت باید باشد؟

- بیماری تا 6 هفته ممکن است طول بکشد
- استراحت تا برطرف شدن تب و درد .

رژیم غذایی در عفونت ریوی؟

✓ رژیم خاصی نیاز نیست.

✓ هریک ساعت یک لیوان مایعات بنوشد.

✓ توصیه به دریافت مایعات بیشتر و غذاهای نرم و پر پرتئین میشود.

چه زمانی باید به پزشک مراجعه کرد؟

❖ افزایش درجه حرارت به بالاتر از **38/9** درجه

❖ درد غیر قابل تحمل با وجود مصرف مسکن و گرم کردن محل درد

❖ تشدید کوتاهی نفس

❖ کبودی پیش رونده ناخن ها و پوست

❖ خلط خونی

❖ تهوع، اسهال و استفراغ

- عفونت ریوی بصورت سرپایی قابل درمان است
- و در موارد شدید نیاز به بستری کردن بیمار در بیمارستان دارد

پنومونی و اسپیراسیون:

• به دنبال اسپیراسیون ذرات ریز و مایعات مواد غذایی ایجاد میشود.

علائم بالینی:

✓ سرفه

✓ تب

✓ دیسترس تنفسی

✓ خلط عفونی

✓ سیانوز

✓ افزایش ضربان قلب

✓ خس خس سینه

راههای پیشگیری از پنومونی آسپیراسیون که والدین باید دقت کنند:

- در نوزادان مبتلا به رفلاکس از **پر خوری اجتناب** گردد
- در نوزاد مبتلا به رفلاکس **زاویه شیردهی نیمه نشسته و 30 درجه** باشد.

- در صورتی که نوزاد دچار آسپیراسیون ریوی شد باید با حفظ خونسردی کودک را به پهلو برگردانید و به آرامی بین دو کتف او را ماساژ دهید .
- از بلند کردن کودک و سرپا کردن و برعکس کردن کودک یا سعی در باز نمودن دهان با فشار خودداری کنید.
- اسباب بازی ها و اجسام کوچک دور از دسترس کودک باشد.

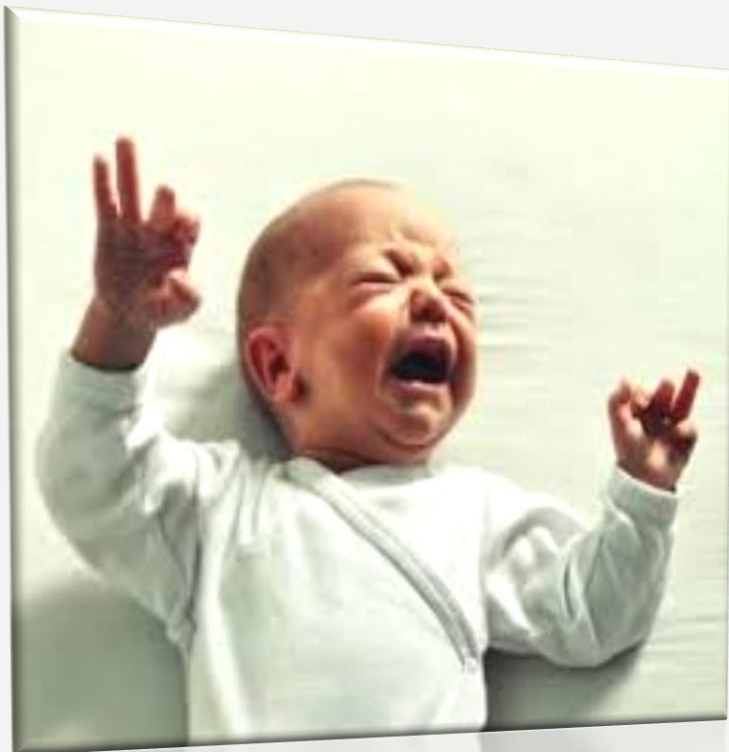
کاھش قند خون
(ہیپو گلائسمی)

علل افت قند خون در نوزادان:

- شیردهی نامناسب مادر
- خوب شیر نخوردن نوزاد بدلیل بیماری یا نارسایی
- بیماری دیابت مادر

علائم افت قند خون در نوزاد:

➤ لرزش

➤ گریه ضعیف

➤ تحریک پذیری

➤ بی حالی

➤ سرد شدن اندام ها

- اگر افت قند خون نوزاد به موقع تشخیص داده نشود و درمان مناسب انجام نشود می تواند باعث بروز تشنج و حتی آسیب مغزی شود.

عفونت ادراری

UTI

علائم:

➤ سوزش ادرار

➤ تکرر ادرار

➤ ادرار کدر و بدبو

➤ بی اختیاری ادرار

➤ شب ادراری

➤ ادرار خونی در شیر خواران دچار اسهال طول کشیده

➤ افت وزن یا وزن نگرفتن

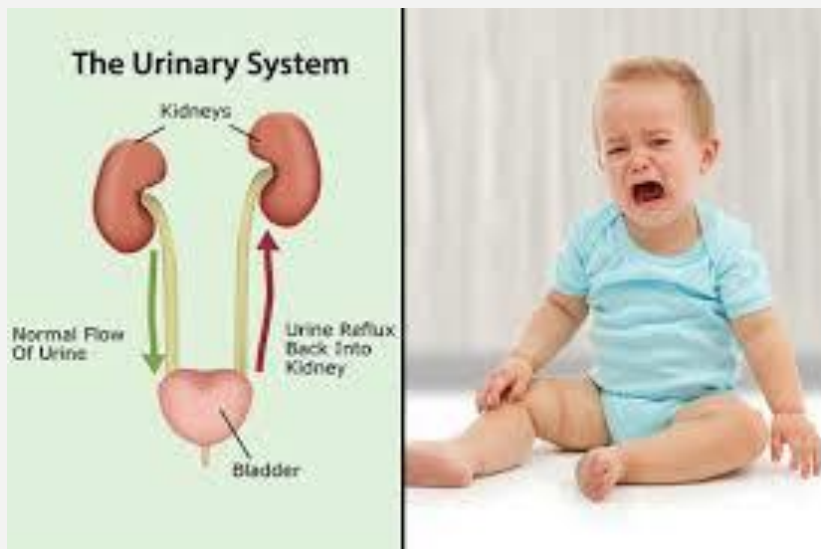
➤ زردی

➤ درد زیر شکم

چرا تشخیص عفونت ادراری اهمیت دارد؟

عفونت ادراری در آینده منجر به آسیب به کلیه ها شده و این آسیب خود را بصورت فشار خون بالا و یا نارسایی کلیه نشان میدهد .

دخترهایی که سابقه عفونت های ادراری مکرر دارند ممکن است در آینده و در دوران بارداری دچار فشار خون بالا و سقط جنین شود.

چگونه میتوان از عفونت ادراری پیشگیری کرد؟

باید عوامل خطر را برطرف کرد مثل:

✓ یبوست و نگه داشتن ادرار توسط کودک

✓ استفاده از لباس های تنگ و چسبان

✓ رعایت نکردن بهداشت

✓ تعویض دیر به دیر پوشک در شیر خواران

مراقبت از بند ناف

مراقبت از بند ناف

- معمولاً بند ناف 3-7 روز بعد از تولد میافتد.

توصیه های خانگی (مراقبت از بند ناف)

- ❖ بند ناف را **خشک و تمیز** نگه دارید
- ❖ **پوشک** را **زیر بند ناف** قرار دهید. بند ناف با پوشک تماسی نداشته باشد
- ❖ وجود بند ناف مانعی برای **استحمام** نوزاد نیست.
- ❖ کمی ترشح مایع از بند ناف طبیعی است، **در صورت ترشح سبز رنگ و بدبو حتما به پزشک مراجعه کنید.**

بثورات پوشک:

- بثورات پوشک بدلیل تماس پوست با ادرار یا مدفوع ایجاد میشود.
توصیه ها:
- **باز گذاشتن بچه روی ملحفه نخی** که زیرانداز پلاستیکی زیر آن باشد تا باسن کودک در معرض هوا باشد خیلی مفید است.
- **استفاده از کرم های محافظ (زینک اکساید, وازلین)** در کاهش تماس پوست با ادرار و مدفوع بسیار کمک کننده است.

توصیه ها:

- آب ولرم و صابون ملایم بهترین مواد برای تمیز نگه داشتن ناحیه پوشک است.
- تا زمان بهبود بثورات **از پوشک با سایز بزرگتر استفاده شود.**
- ناحیه بثورات پوشک را بهتر است ببندید چون ممکن است عفونت قارچی هم ایجاد شده باشد.

بیٲیشن فعاعالی و اوتیسدم

اختلال بیش فعالی چیست؟

- کودکان بیش فعال بدون فکر کردن عمل میکنند, بیش از اندازه فعالند و در تمرکز کردن مشکل دارند.
- در پسران 3 برابر دختران وجود دارد

علائم بیش فعالی کدامند؟

✓ ناتوانی در توجه به جزئیات و **بی دقتی** در تکالیف مدرسه یا سایر فعالیت ها

✓ مشکل در ادامه دادن توجه و حفظ دقت در طی فعالیت ها

✓ **مشکل آشکار در گوش دادن.**

✓ **مشکل از پیروی از دستورات**

✓ **بی نظمی**

✓ **اجتناب از کارهایی که به تلاش ذهنی و تفکر نیاز دارد**

✓ **گم کردن اسباب بازی ها، کتاب ها و وسایل**

✓ **واکنش بیش از حد به محرک ها**

✓ **فراموشی در فعالیت های روزانه**

علائم بیش فعالی کدامند؟

✓ بی قراری و ناراحتی

✓ مشکل در حفظ حالت نشسته

✓ دویدن بیش از حد و یا بالا و پایین پریدن

✓ ناتوانی در بازی کردن در سکوت

✓ به نظر میرسد که همیشه در حرکت و آماده رفتن است.

✓ زیاد صحبت میکند

✓ قبل از اینکه سوال تمام شود پاسخ میدهد

✓ حرف دیگران را قطع میکند. فضولانه وارد بحث دیگران میشوند.

برای تشخیص بیش فعالی باید:

- کودک رفتارها و علائم گفته شده را **قبل از سن 7 سالگی** نشان دهد.
- این رفتارها در مقایسه با کودکان همسن و سال آنان شدیدتر باشد.
- **علائم** باید **حداقل 6 ماه** ادامه داشته باشد
- این علائم **حداقل بر روی دو زمینه زندگی** کودک مانند: مدرسه، خانه، پرستار، کودک، دوستان... تاثیر منفی داشته باشند.
- **علائم نباید در اثر فشار روانی و استرس ایجاد شده باشند**، کودکانی که طلاق، جدایی، بیماری، تغییر مدرسه یا تغییر ناگهانی در زندگی را تجربه می کنند ممکن است بی توجه یا فراموشکار شوند.

علت ایجاد بیش فعالی:

- ترکیبی از عوامل ژنتیکی و محیطی عامل به وجود آوردن این اختلال است.

اختلال اوتیسم چیست؟

- اوتیسم یک **اختلال رشد** است که در سه سال اول زندگی ظاهر میشود. این بیماری با تاثیر روی مغز کودک، **رفتارهای اجتماعی و مهارت های ارتباط** برقرار کردن را **مختل** میکند.

علائم اوتیسم کدامند؟

- از نظر کلامی کودک مبتلا به اوتیسم یا کلام ندارد یا در مقایسه به سن شان **دچار تاخیر کلامی** هستند یا کلام دارند اما **کلامشان معنی دار نیست**.
- کودک مبتلا به اوتیسم **(من) نمی گوید**
- **ارتباط** کودک مبتلا به اوتیسم **یک طرفه** است و **نمی تواند تبادل اطلاعات** کند
- **واژه سازی** کودک مبتلا به اوتیسم **غیر طبیعی** است

علائم اوتیسم کدامند؟

- کودک مبتلا به اوتیسم ساعتها با یک وسیله سرگرم میشود
- کودک مبتلا به اوتیسم ارتباط چشمی ندارند.
- کودک مبتلا به اوتیسم تفکر انتزاعی ندارد یعنی نمیتواند درکی از ضرب المثل ها و کنایه ها داشته باشد
- توان همذات پنداری ندارد: درک کاملی از احساسات دارد. او میتواند مادرش را بغل کند اما در سنین بالاتر که انتظار ها بیشتر میشود ممکن است با مشکل روبرو شود

نشانه های اوتیسم چیست؟

بازی نامناسب
یا اسباب بازی ها

توانایی در ارتباط
برقرار کردن با دیگران

خنده یا گریه
نامناسب

بیش فعالی
یا انفعال

کمتر یا بیشتر از حد حساس
بودن نسبت به صدا

دلبستگی عجیب و
غیر معمول به اشیا

کم حرف زدن
یا حرف نزدن

دشواری در تطبیق دادن
خود، با تغییر در برنامه عادی

عدم آگاهی از خطر

- اوتیسم درمان پذیر است. در صورتی که اگر آموزش های لازم به موقع به کودک در سن طلایی داده شود احتمال طبیعی تر شدن رفتارها وجود دارد

زردی نوزادی

چرا نوزادان زردی می گیرند؟

- زردی نوزادی شایع و خوش خیم است و معمولاً به علت تغییراتی است که در چند روز اول زندگی برای سازگاری جنین با زندگی خارج رحمی اتفاق می افتد.

- زردی نوزادی معمولاً خودبخود برطرف میشود ولی عدم درمان آن ممکن است باعث ایجاد آسیب مغزی در نوزاد شود.

زردی نوزادی چگونه درمان میشود؟

- برای درمان زردی از **نور درمانی** استفاده میشود
- لامپ های مورد استفاده با مهتابی های معمولی تفاوت دارد.
- باید هنگام نور درمانی **چشم و ناحیه تناسلی پوشانده شود** تا آسیبی به این قسمت ها وارد نشود

- گاهی برخی نوزادان برای درمان زردی نیاز به سرم درمانی، داروهای خاص یا انتی بیوتیک پیدا میکنند
- در برخی موارد نیاز به تعویض خون میباشد که لزوم آن را پزشک تعیین میکند

توصیه هایی که باید حین نور درمانی رعایت کنید:

- از دادن موادی مانند ترنجبین، شیر خشک، ... به کودک خودداری کنید
- رژیم غذایی مادر در کاهش زردی نوزاد تأثیری ندارد.
- تابش نور به پوست نوزاد باعث کاهش زردی نوزاد میشود. پس در طی درمان نوزاد را جابجا کنید تا نور به همه جای بدن نوزاد بتابد.
- ممکن است در طی درمان نوزاد کمی بیحال بنظر برسد یا اجابت مزاج شل داشته باشد که معمولاً اهمیتی ندارد.

توصیه هایی که باید حین نور درمانی رعایت کنید:

- **تغذیه مکرر با شیر مادر** را ادامه دهید و **در صورت کم شدن ادرار** به پرستار **اطلاع دهید** و تعداد دفعات ادرار یا خیس شدن پوشک را کنترل کنید.
- ممکن است در طول نور درمانی راش قرمز روی پوست نوزاد ظاهر شود که **طبیعی** است
- **از چرب نمودن پوست نوزاد** با لوسیون و کرم در حین نور درمانی **خودداری کنید**.
- مراقب باشید ناحیه دهان و بینی نوزاد با چشم بند بسته نشود.

- در هنگام تعویض پوشک دستگاه فوتوترایی را خاموش کنید (کلید خاموش کردن لامپ را بزنید)
- در طی مدتی که در بیمارستان هستید به مسائل بهداشتی توجه بیشتری داشته باشید خصوصا شستن مکرر دستها و استحمام روزانه را فراموش نکنید.
- در هنگام شیر دادن و بغل کردن نوزاد چشم بند را از روی چشم نوزاد بردارید و با نوزاد ارتباط چشمی داشته باشید

اهمیت تدبیر مادر

مزایای شیر مادر :

- آغوز بعنوان اولین واکسن محسوب میشود.
- باعث تقویت سیستم ایمنی میشود.
- ویتامین های شیر مادر بیشتر از شیر گاو است.

خطرات تغذیه مصنوعی:

- در معرض خطر ابتلا به بیماری های تنفسی و گوارشی هستند (مثل اسهال، استفراغ، دل درد، ....)
- شیر خوار از فواید عاطفی و امنیت روانی ناشی از تغذیه شیر مادر محروم میشوند.

خطرات شیشه و گول زنک:

- (1) باعث امتناع از گرفتن سینه مادر میشود.
- (2) باعث کاهش تولید شیر مادر میشود.
- (3) سبب افزایش خطر عفونت گوش میانی میشود.
- (4) باعث عونت قارچی دهان و برفک و پوسیدگی دندان میشود
- (5) موجب رشد نامناسب دندانی میشود

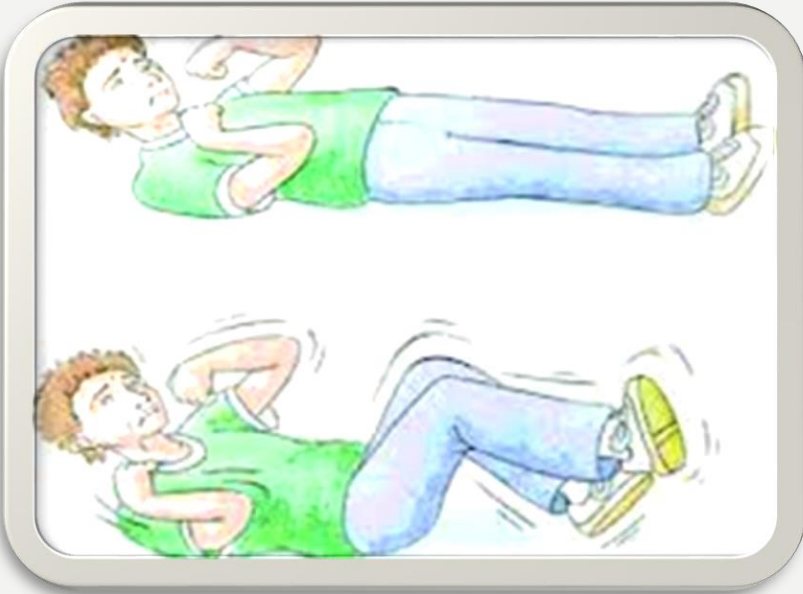
تَب و تَنَج

تب و تشنج چه موقع رخ میدهد؟

- در سنین 3 ماه تا 6 سال
- درجه حرارت بیش از 38 درجه دیده میشود

علائم تشنج:

- کاهش هوشیاری
- پرش اندام ها
- بالا رفتن چشم ها یا خیره شدن
- خروج کف از دهان
- سفتی اندام ها
- بی اختیاری ادرار
- گیجی و خواب الودگی بعد از تشنج

درمان در منزل [تشنج]:

- ✓ خونسردی خود را حفظ کنید
- ✓ کودک را به پهلو چپ قرار دهید
- ✓ سعی در توقف حرکات تشنج وی نداشته باشید
- ✓ در حین تشنج هیچ گونه دارو یا غذا به کودک نخورانید
- ✓ لای دندان های کودک چیزی قرار دهید که زبانش را گاز نگیرد
- ✓ در صورت تکرار از علائم هنگام تشنج کودک فیلم بگیرید و طول مدت تشنج ثبت شود
- ✓ در اولین فرصت به مرکز درمانی مراجعه کنید.

کنترل تب:

- گذاشتن دماسنج زیر بغل و در صورت **درجه حرارت بالای 38** درجه اقدامات زیر انجام شود
- کم کردن لباس های کودک
- با آب ولرم کشاله ران و زیر بغل و زیر گردن پاشویه کنید

کنترل تب:

- دادن استامینوفن:
- دادن **قطره** استامینوفن **دو برابر وزن** بچه
- یا
- دادن **شربت** استامینوفن **نصف وزن** بچه
- یا
- **شیاف** استامینوفن **125 به ازای هر 10 کیلو وزن یک عدد** داخل مقعد (در صورت اسهال شیاف استفاده نگردد)
- در صورت عدم کنترل تب با اقدامات فوق ویا وجود سایر علایم به پزشک مراجعه شود.

اسهال و اسٲقراغ

چه مقدار و چه نوع دفع مدفوع را اسهال می گوییم:

• مدفوع شل و آبکی و تعداد دفع زیاد گفته میشود.

عوارض استفراغ و اسهال

❖ باعث کم آبی بدن و کاهش املاح و بدنبال آن ممکن است تشنج اتفاق بیافتد

❖ کم آبی شدید و متوسط حتی ممکن است منجر به مرگ و میر شود.

علائم کم آبی که باید به آن توجه کرد و فورا به مرکز درمانی مراجعه کرد:

- (1) ملامت فرو رفته
- (2) چشم ها گود افتاده
- (3) موقع گریه کردن اشک ندارد
- (4) ادرار کم میشود
- (5) خشکی دهان

شما چه کمکی می توانید بکنید؟

- تمام وسایل کودک را ضد عفونی کنید .
- قبل و بعد از هر بار تعویض پوشک **دستهایتان را بشوید.**
- از دادن نوشیدنی های ترش مانند آب پرتغال یا گریپ فورت **اجتناب کنید.**
- از خوراندن آب میوه های تجاری به کودک **خودداری شود.**
- از دادن آب میوه شیرین –نوشابه-چای و نوشیدنی های حاوی کافئین **اجتناب شود**
- از شروع شیرهای رژیمی بدون تجویز پزشک **خودداری شود.**
- **هرگز شیر مادر را قطع نکنید**

- یک بسته پودر او آر اس در در یک لیتر اب معادل (چهار لیوان 250 سی سی) جوشیده سرد شده حل کنید و به کودک بخورانید
- محلول آماده او آر اس فقط 24 ساعت در یخچال نگه داشته شود.
- از دادن قطره و دارو های ضد استفراغ بدون تجویز پزشک خودداری شود.

- مایعات ابتدا با قاشق و هر 10-15 دقیقه داده میشود اگر بعد از یک ساعت استفراغ نداشت به حجم مایع افزوده شود

- اگر کودک به غذا تمایل داشت بتدریج از غذاهای سبک مانند ماست، سوپ و غذاهای بدون چربی شروع کرده و به تدریج غذاهای نرم و رژیم عادی به او بدهید

- تا چند روز پس از اسهال استفراغ از دادن غذاهای پر ادویه و از بیرون تهیه شده خودداری شود

مراقبت در منزل بیمارهای حاد تنفسی و مشکوک به کرونا

نکات کلی بهداشتی

- در صورت **سرفه - تب - تنگی نفس - یا تنفس تند** به **پزشک مراجعه** شود
- دارو ها طبق دستور تا پایان دوره استفاده شود
- در صورت ابتلا به کرونا در **اتاق جدا استراحت کنید** و **پنجره را باز کنید** تا تهویه مناسب صورت گیرد

- **فاصله یک متری** با سایر افراد **حفظ شود**
- از **ظرف غذای مجزا** استفاده شود
- تا **حداقل 14 روز در قرنطینگی خانگی** باشید
- **وسایل در تماس را ضد عفونی کنید**
- لباس و ملحفه و حوله ها بصورت مجزا استفاده شود
- استفاده از **ماسک و شستن دست ها فراموش نشود**

راهنمای تغذیه برای بیماران مبتلا به کرونا

✓ مصرف غذا بصورت **کاملاً پخته** شود

✓ **شستن دستها** قبل از درست کردن و خوردن غذا فراموش نشود

✓ **استفاده از مایعات** و 5 گروه مواد غذایی شامل نان - غلات - میوه ها - سبزی ها - گوشت - حبوبات - شیر و لبنیات

✓ **اجتناب از فست فود ها و غذاهای سرخ کردنی و طبخ شده در بیرون از منزل**

ممنون از توجه شما

واحد آموزش به بیمار بیمارستان طالقانی